

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Світова історія доріг сягає глибини тисячоліть. Відомо, що штучні дороги будувалися в найдавніші часи і служили ознакою цивілізованості та могутності держави. До нас дійшли відомості про найдавніші дороги Китаю, Індії та Перу, але всі ці споруди бліднуть перед грандіозними роботами у справі будівництва ґрунтових та шосейних доріг світовою Римською імперією. Першою з найвідоміших і найкращих у світі доріг вважається Апієва дорога з Риму через Капую в Брундізій, побудована Аппієм Клавдієм в 312 р. до н. е. Римські дороги, покриття яких будувалися з кам'яного матеріалу на вапняному розчині, мали товщину близько одного метра і досі вражають своєю капітальністю та ретельністю виконання. Загальна довжина найголовніших римських доріг доходила до 80 тис км, крім другорядних. У самому Римі сходилося 16 найголовніших магістральних напрямів. Вже у Стародавньому Римі були відомі форми державно-приватного співробітництва у сфері дорожнього будівництва. Тягар будівництва доріг найчастіше брали він об'єднання приватних осіб – товариства публіканів (відкупників), які отримували декларація про стягнення відповідних зборів із території. Розвиток дорожньої справи загалом сприяв загальному зростанню торгівлі, військовій та політичній могутності Риму [1, с. 434].

Відповідно слід зазначити, що дороги мають величезний вплив на соціально-економічний розвиток суспільства. Це дійсно так. Значення доріг як шляхів сполучення важко переоцінити.

Тривалий час у нашій країні діяв затратний і досить прихований механізм дорожнього будівництва, який дозволяв відчути всі реальні масштаби економічної шкоди та втраченої вигоди від незадовільного стану дорожнього покриття.

Переважаюча більшість автомобільних доріг становлять дороги загального користування. Вони можуть бути безкоштовними та платними (зарубіжний досвід) становлення та розвиток сучасної мережі автомобільних доріг неможливе без визначення місця даних об'єктів у системі соціально-економічних цінностей, а водночас і у системі об'єктів цивільних правовідносин. Однак реформи, під впливом яких знаходиться наше суспільство протягом останніх років, на превеликий жаль, залишили без уваги питання правового регулювання відносин, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням автомобільними дорогами загального користування.

Автомобільні дороги загального користування є матеріальними об'єктами, створеними працею людей, з метою виконання функції сполучення автомобільних шляхів. Автомобільні дороги загального

користування – це цивільні об’єкти, що належать усьому суспільству та надані у користування всім і кожному.

Автомобільні дороги загального користування – це єдині лінійні об’єкти нерухомості, складні речі. Автомобільна дорога – лінійний комплекс інженерних споруд, призначений для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів [2]. Автомобільна дорога представляла собою комплекс нерухомого майна у вигляді сукупності різномірних об’єктів нерухомості (типу споруд), розташованих, як правило, на одній або кількох земельних ділянках, об’єднаних єдиним господарським призначенням у вигляді шляхів сполучення. До складу автомобільної дороги як комплексу можуть входити поряд із дорогою мости, шляхопроводи, тунелі, понтонні переправи та інші дорожні об’єкти. Окремі ділянки автомобільної дороги загального користування або дорожні об’єкти можуть виділятися з метою організації платного проїзду та розглядатись як частини єдиного лінійного об’єкта нерухомості.

Автомобільні дороги з режимом загального користування є об’єктами цивільних прав, які не вилученні з цивільного обороту. Вони належать на праві власності державі та муніципальним утворенням, становлять єдину мережу автомобільних доріг загального користування, щодо яких не повинні укладатися договори та інші юридично значущі дії, які можуть спричинити зміну власника, на них не може бути накладено арешт, звернено стягнення, не може поширюватися інститут набувальної давності. Відносини, що складаються щодо автомобільних доріг загального користування, підлягають комплексному правовому регулюванню. При цьому значна роль має бути відведена спеціальному законодавству про автомобільні дороги, оскільки є самостійний предмет регулювання – відносини, що складаються в режимі загального користування, щодо специфічних об’єктів права – автомобільних доріг. Разом з тим, при регулюванні названих відносин слід спиратися на положення чинних кодифікованих нормативних актів та інших законів, відповідно до яких має формуватися спеціальне законодавство у сфері автомобільних шляхів та дорожньої діяльності.

Правове регулювання автомобільних доріг як об’єкта речових та зобов’язальних цивільно-правових відносин нині суперечливе та неоднозначне, що призводить до порушення прав осіб, які користуються транспортною інфраструктурою.

Таким чином, з метою забезпечення безпеки, безпеки та якості автомобільних доріг необхідно привести у відповідність до цивільного законодавства поняття та юридичні конструкції, які використовуються в публічних нормативних актах, що регулюють правове становище даних об’єктів правовідносин.

Список використаних джерел:

1. Балух В. О. Історія античної цивілізації : у 3-х т. – Т. 2. Стародавній Рим : підручник / Василь Олексійович Балух. – Чернівці : ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2008. – 848 с.

2. Про автомобільні дороги : Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2005. № 51. Ст. 556.

Ключові слова: об'єкти цивільного права, дорожнє будівництво, автомобільна дорога, підряд.

Key words: civil law objects, road construction, highway, contract.

МАРШУК ЮЛІЯ СЕРГІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри цивільного права*

ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ЇХ ЗАХИСТ

У сучасному світі здоров'я людини є складовою соціальної політики держави, метою якої є захистити права та інтереси громадян у сфері охорони здоров'я. При цьому, одним із аспектів охорони здоров'я є інформаційні права, що забезпечують право на отримання достовірної та повної інформації про стан свого здоров'я, про методи лікування та профілактики хвороб. Також інформаційні права забезпечують право на доступ до медичної документації та інших даних про стан свого здоров'я.

Проте, варто не забувати, що завжди є і інша сторона медалі, яка відображає негативні аспекти. Здійснення та реалізація інформаційних прав перетинається з певними ризиками, адже збір та обробка медичної інформації може стати потенційною загрозою для приватності та конфіденційності пацієнтів.

З цієї причини, законодавство України містить положення, які забезпечують захист прав на конфіденційність медичної інформації, що регулюється та захищається законами.

Перш за все необхідно звернути увагу на Основний Закон України. Відповідно до статті 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. За змістом статті 21 Конституції України права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними [1].

Частина перша статті 286 ЦК України та стаття 39-1 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» передбачають, що фізична особа (пацієнт) має право на таємницю про стан свого здоров'я, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, а також про відомості, одержані при її медичному обстеженні [2, 3].

Згідно зі статтею 40 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторони життя громадянина, не мають права розголошувати ці відомості, крім передбачених законодавчими актами

Шамота Олександр Володимирович

Актуальні питання визначення гендерної рівності
в шлюбно-сімейних правовідносинах 547

Богомолова Валерія Сергіївна

Актуальні напрями вдосконалення процедури видачі
мікрокредитів в умовах воєнного стану. 550

Ващак Владислав Анатолійович

Ознаки саморегулювання в інтернеті 552

Веретільник Анна Ігорівна

Криптовалюти як об'єкт цивільних прав. 555

Колісниченко Сергій Васильович

Автомобільні дороги як об'єкт цивільних правовідносин 557

Маршук Юлія Сергіївна

Інформаційні права у сфері охорони здоров'я та їх захист. 559

Московчук Роксолана Петрівна

Виконання банківських договорів в умовах війни 562

Оскілко Олексій Олегович

Окремі питання захисту прав жінок-військовослужбовців
в Україні 564

Первак Анна Дмитрівна

Нормативно-правова регламентація соціального підприємства
як важливий крок у напрямку європейського розвитку України 567

Ткалич Максим Олегович,

Толмачевська Юлія Олегівна

Договір перевезення учасників спортивних змагань –
осіб з інвалідністю 569

Цуняк Ірина Геннадіївна

Валютні форварди 571

СЕКЦІЯ 24

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ПАТЕНТНОЇ ЮСТИЦІЇ

Харитоновна Олена Іванівна

Концепція «комп'ютерної симуляції» та категорія
«віртуальної власності». 574

Ульянова Галина Олексіївна

Стягнення компенсації за порушення авторських прав. 578

Бааджи Наталія Пилипівна

Академічна доброчесність як складова академічної культури 580

Галупова Лариса Ігорівна

Захист авторських прав на контент, розміщений
у соціальних мережах 584